

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1699/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Szabó Marcel* alkotmánybíró különvéleményével – meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Pécsi Törvényszék 1.Pf.20.054/2025/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Indokolás

- [1] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be, amelyben a Pécsi Törvényszék 1.Pf.20.054/2025/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése sérelmére hivatkozással.
- [2] 1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege a rendelkezésre bocsátott iratok szerint a következő. A gépjármű-kereskedelemmel foglalkozó gazdasági társaság és egy bank között hitelszerződések és több devizanemben hitelkeretszerződés jött létre. Az indítványozó készfizető kezességet vállalt a gazdasági társaság részére a bank felé fennálló tartozásai biztosítására. Mivel az adós ingatlanainak értékesítéséből származó bevétel nem fedezte a bank követeléseit, azok behajtása érdekében végrehajtást kezdeményezett az indítványozóval (kezessel) szemben. Az indítványozó a végrehajtási eljárás keretében kezdeményezte a végrehajtás megszüntetését, amihez a bank nem járult hozzá, így az indítványozó végrehajtás megszüntetése iránt pert indított.
- [3] A Pécsi Járásbíróság 13.P.20.167/2022/104. számú ítéletével az indítványozó keresetét mint alaptalant elutasította. Ítéletének indokolása szerint két jogkérdést kellett vizsgálnia, egyrészt, hogy bekövetkezett-e a követelés elévülése; másrészt, hogy valóban megszüntethető-e a végrehajtás amiatt, mert a követelés megtérült. Az elévüléssel összefüggésben a járásbíróság rámutatott, hogy „nem telt el a per 2020. november 24-én történt megindítását megelőzően olyan időszak, amelyben 5 éven

keresztül végrehajtási cselekmények ne történtek volna. A bíróság ezért megállapította, hogy az elévülés a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 327. § (3) bekezdése és a Vht. 57. § (4) bekezdése alapján megszakadt, ezért a felperesnek a végrehajtás elévülésére alapított kereseti kérelme alaptalan” (lásd az ítélet indokolásának [35] bekezdését).

- [4] A tartozás megtérítésével összefüggésben a járásbíróság nem látta igazolhatónak azt az indítványozói állítást, hogy a banki követelés már nem áll fenn. A lefolytatott okirati és szakértői bizonyítás alapján a járásbíróság kétséget kizáróan megállapította, hogy a szóban forgó követelés fennáll. A perben kirendelt igazságügyi könyvszakértő szakvéleménye alapján megállapította, hogy az ingatlanok értékesítéséből befolyt összeg nem volt elegendő, a bank követelése továbbra is fennáll. Mivel az indítványozó a perben kifogásolta, hogy a szakértő a számításait nem megfelelően végezte el, a járásbíróság arra is utalt ítéletében, hogy „a feleknek a szerződésből eredően nem MNB középárfolyamon kellett elszámolni, az MNB árfolyam csupán a rendelkezésre álló/felhasznált hitelkeret mértékének a kiszámítására alkalmazandó” (lásd az ítélet indokolásának [44] bekezdését).
- [5] Az indítványozó fellebbezése alapján eljáró Pécsi Törvényszék 1.Pf.20.054/2025/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A törvényszék ítéletének indokolása szerint az első fokon eljáró Pécsi Járásbíróság szakértői bizonyítás eredménye alapján aggálytalanul állapította meg, hogy mindkét devizanemben fennáll a tartozás, annak, hogy az mennyivel csökkent, itt nem volt jelentősége, mivel indítványozó kereseti tényállítása csak a tartozás fennálltára vonatkozott. Emiatt a konvertálás jogszerűségét sem kellett megítélnie a járásbíróságnak, így megállapította a törvényszék, hogy a járásbíróság az anyagi pervezetés szabályai ellen nem vétett. A szakértő által alkalmazott számszaki levezetéssel összefüggésben a járásbíróság megállapítását a Pécsi Törvényszék annyiban pontosította, hogy „az MNB hivatalos devizaárfolyama a folyósítás időpontjában rendelkezésre álló hitelkeret mértékének meghatározása során irányadó, míg a folyósításkori átszámítás a bank deviza vételi és eladási árfolyamán történik” (lásd az ítélet indokolásának [13] bekezdését).
- [6] A törvényszék végül kitért arra is, hogy az indítványozó az árfolyamrésre mint tisztességtelen szerződési feltételre a keresetlevelében és a perfelvételi szakban nem hivatkozott, erre csak az érdemi tárgyalási szakban utalt először. Ezt a törvényszék olyan további érvényesíteni kívánt jogállításnak tekintette, amely a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 7. § (1) bekezdés 12. pont a) pontja szerint keresetváltoztatásnak minősül, az érdemi eljárási szakban való előterjesztésének feltételeit a Pp. 215. § (1) bekezdése határozza meg, annak engedélyezése iránt a Pp. 217. § szerint kérelmet kell előterjeszteni. Mivel e feltétel nem érvényesült, a járásbíróság nem sértett eljárási szabályt, amikor ezzel nem foglalkozott.

- [7] 2. Az indítványozó ezt követően fordult alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó szerint ügyében „a törvényszék ámokfutást végzett”. Fellebbezését indokolás nélkül figyelmen kívül hagyta, „semmitmondó, szakbarbár” ítéletét nem tudta az indítványozó a Kúrián megtámadni. A Pécsi Törvényszék „jogerős ítélete nem tisztességes eljárást tükröz, hanem három bíróból álló testület önkényességét”. Az indítványozó nem ért egyet azzal, hogy a törvényszék keresetváltogatásnak minősítette a szakvéleményre tett észrevételeit. Nem foglalkozott továbbá azzal a kérdéssel, hogy „jogszerű volt-e a perbeli hitel külföldi pénznemre való átváltása és elszámolása”. A perköltség megállapítása tekintetében pedig eltért a Kúria „precedensképes határozataitól”. Az indítványozó kifogásolta végül, hogy a Pécsi Törvényszék ítélete a keresetváltogatással összefüggésben és a költségmentesség kérdésében a Kúria határozatától való eltérés körében nem tartalmaz a Pp.-nek megfelelő indokolást. Mindezek alapján a törvényszék nem biztosított számára hatékony jogvédelmet, sérült a jogorvoslathoz való joga, így az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései.
- [8] 3. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján megvizsgálva a befogadhatóság feltételeit, jelen ügyben a következőket lehetett megállapítani.
- [9] 3.1. Az indítványozó perbeli jogi képviselője a Pécsi Törvényszék ítéletét 2025. április 4-én vette át, az indítványozó alkotmányjogi panaszát személyesen nyújtotta be az elsőfokú bíróságon 2025. június 2-án, az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőn belül. A főtitkári hiánypótlási felhívást 2025. július 11-én vette át, amelyre szintén határidőben, 2025. augusztus 10-én válaszolt.
- [10] Az indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására jogosultsággal rendelkezik, érintettsége – mivel a támadott ítélettel lezárt eljárásban felperes volt – fennáll, és rendes jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.
- [11] 3.2. Az indítvány a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeit nem teljesíti.
- [12] A határozott kérelem követelménye az Alkotmánybíróság gyakorlatában magában foglalja, hogy az indítványnak egyértelműen elő kell adnia az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, továbbá indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés, bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [vesd össze: Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pont]. „Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint pedig az indokolás hiánya {lásd pl.: 3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]; 3245/2016. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [10], [13]} az ügy érdemi elbírálásának akadálya” {lásd például: 3353/2019. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [21]}.

Visszautasításra ad okot az is, ha az indítványozó érvelése nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást. Az alkotmányossági összefüggéseket tehát be kell mutatnia az indítványozónak {lásd például: 3077/2020. (III. 18.) AB végzés, Indokolás [17]; 3022/2025. (I. 21.) AB végzés, Indokolás [18]-[19]}.

- [13] Az indítványozó beadványában elsősorban az ügyében eljáró Pécsi Törvényszék alaki, vagyis eljárási szabályszegésére hivatkozott, állította, hogy a törvényszék jogértelmezése nem felel meg a Pp. rendelkezéseinek, és rövid, indokolás nélküli döntést hozott, amelyben részben eltért a Kúria irányadó jogértelmezésétől. Arra azonban jelen esetben az indítványozó – a főttkári tájékoztatás ellenére – nem tért ki, hogy a megjelölt, Alaptörvényben biztosított jogok sérelme miben áll. Ezért az indítvány kapcsán azt kellett megállapítani, hogy az indítványozó nem hivatkozott olyan pontosan körülírt, releváns alkotmányjogi érvekkel alátámasztott alaptörvény-ellenességre, amelyet az Alkotmánybíróság érdemi vizsgálat tárgyává tehetett volna. A felhívott alaptörvényi rendelkezések feltüntetése alkotmányjogilag értékelhető indokolás hiányában nem támasztja alá a Pécsi Törvényszék 1.Pf.20.054/2025/4. számú ítélete számú ítéletének aggályosságát.
- [14] Mindazonáltal az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indokolási kötelezettség konkrét ügyben történő megsértésének kételye sem merült fel, az eljáró törvényszék ítéletében számot adott az érdemi döntést alátámasztó lényeges érvekről. Az alkotmánybírósági gyakorlat szerint „a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása” {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [38]; 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}. Egy bírói döntés indokolásának hossza önmagában nem alkotmányossági kérdés. Amennyiben az eljárási törvények szerint a bírói döntés indokolása számot adott a vizsgálandó kérelmekben szereplő érvekről, úgy pusztán az indokolás rövidsége, lényegre törő volta miatt alappal az indokolt bírói döntés hiányára hivatkozni nem lehet {3312/2018. (X. 16.) AB határozat, Indokolás [30]}. Az indokolás terjedelme nem lehet irányadó annak megítélésében, hogy bírói döntés az indokolt bírósági döntéshez fűződő jog, ezáltal a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozza-e {3183/2017. (VII. 14.) AB végzés, Indokolás [14]}. Legutóbb megerősítette: 3017/2025. (I.21.) AB végzés, Indokolás [27]}. Az Alkotmánybíróság itt is hangsúlyozza, hogy „önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására” {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [15] Az indítvány ezért nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjának, érdemi vizsgálatára nincs lehetőség.

- [16] 4. A fentiek szerint az Alkotmánybíróság nem talált olyan okot, amely indokolta volna az indítvány befogadását és annak érdemi elbírálását, ezért azt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva, az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja alapján, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontja szerint visszautasította.

Budapest, 2026. március 3.

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel alkotmánybíró különvéleménye

- [17] Álláspontom szerint az alkotmányjogi panaszból egyértelműen és világosan kitűnik az állított alapjogi jogsérelem ténybeli és jogi alapja. A beadvánnyal érintett bírósági eljárások tárgya a végrehajtható okirat alapján indult végrehajtás megszüntetése volt. A végrehajtható okiratban megjelölt követelés devizaneme svájci frank. A per alapjául szolgáló többdevizás hitelszerződés forinthitel felvételét is megengedte, amelynek átkonvertálása svájci frank tartozásra a hitelszerződés szerint csak a hitelfelvevő kifejezett írásbeli kérelmére történhet meg. A panaszos ennek a megtörténtét kifejezetten tagadta. A panaszbeadvány szerint a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelme elsődlegesen abban áll, hogy az eljáró bíróságok az ügy eldöntése szempontjából meghatározó kérdés – nevezetesen a végrehajtási záradékban megjelölt CHF-követelés alapjául szolgáló devizában történő nyilvántartás és elszámolás jogszerűsége – érdemi vizsgálatát indokolás nélkül mellőzték. A panaszos szerint a bíróság e kérdés bizonyítására az alperes bankot pervezető végzésben kifejezetten felhívta, a bizonyítás elmaradásának jogkövetkezményét előre jelezte, majd ítéletében ettől – kellő indokolás nélkül – eltért, és a kereset elutasítását arra alapította, hogy alternatív számítás szerint is fennmaradhat valamennyi tartozás, és ez

a Pp. indokolási és mérlegelési szabályainak alaptörvény-ellenes alkalmazása, és ezáltal a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét eredményezi.

- [18] Az ügygel kapcsolatos általános jogi környezetet az alábbiak szerint látom: a Pp. szabálya szerint végrehajtási záradékkal ellátott okirat esetén az adós/kezes keresettel kérheti a végrehajtás megszüntetését, ha a teljesítésnek nincs jogalapja. A bíróságnak azt kell vizsgálnia, hogy a devizakövetelés jogszerűen keletkezett-e/így számolták-e el, fennáll-e, megszűnt-e. A végrehajtás megszüntetése iránti perben, ha az végrehajtási záradékkal (Vht. 20–23/C. §) indult, a közjegyző vagy a bíróság a megfelelő alakban kiállított okiratot látja el végrehajtási záradékkal, anélkül azonban, hogy az abban foglalt jogügylet létrejöttét vizsgálhatná. Emiatt a végrehajtási záradékkal elrendelt végrehajtás megszüntetésére indult perben a Pp. megengedi a követelés létrejöttének vizsgálatát. Amennyiben a végrehajtási lapon szereplő követelés a megjelölt módon és mértékben nem áll fenn, a bíróság köteles a végrehajtást megszüntetni.
- [19] A fentiek miatt az alkotmányjogi panaszban állított alapjogi jogsérelem érdemi vizsgálatát támogattam. A svájci frank nyilvántartás jogszerűsége a panasszal érintett bírósági eljárások meghatározó kérdése volt, és az erre vonatkozó bizonyítás lefolytatása és az elrendelt bizonyítási eljárás elmaradásának értékelése a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog tekintetében olyan alapvető jelentőségű kérdés, amellyel a véleményem szerint az Alkotmánybíróságnak feltétlenül foglalkoznia kellett volna.

Budapest, 2026. március 3.

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró